

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U102220

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Остапець Тамара Анатоліївна

2. Ostapets Tamara Anatoliivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-05-2021

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача: Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук"

Код за ЄДРПОУ: 00496834

Місцезнаходження: вул. Машинобудівників, буд. 2-б, смт. Чабани, Києво-Святошинський р-н., Київська обл., 08162, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 27.380.01

Повне найменування юридичної особи: Миронівський інститут пшениці імені В. М. Ремесла Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00496863

Місцезнаходження: вул. Центральна, буд. 68, с. Центральне, Миронівський р-н., Київська обл., 08853, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук"

Код за ЄДРПОУ: 00496834

Місцезнаходження: вул. Машинобудівників, буд. 2-б, смт. Чабани, Києво-Святошинський р-н., Київська обл., 08162, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Успадкування ознаки кольору пластинки листка у видів костриць та створення вихідного матеріалу за комплексом ознак продуктивності
2. Inheritance of character of leaf lamina color in fescue species and creation of source material for multiple yield components

Реферат:

1. Об'єкт дослідження – формування морфологічних ознак у гібридів, одержаних від схрещування колекційних зразків костриці червоної (*Festuca rubra* L.), сизої (*Festuca glauca* L.) та овечої (*Festuca ovina* L.) із сизим кольором листків та сортів відповідних видів. Мета досліджень полягає в у встановленні особливостей успадкування ознаки кольору пластинки листка у видів костриць та створенні нового вихідного матеріалу за комплексом ознак продуктивності, стійкості до несприятливих чинників середовища у поєднанні з декоративністю. Методи досліджень – загальнонаукові. Практичне значення полягає у створенні нового

вихідного матеріалу на основі схрещувань колекційних зразків костриці червоної, овечої і сизої із сортами відповідних видів та отриманні селекційних джерел, які характеризуються стабільним проявом ознаки сизого кольору листової пластинки в поєднанні з покращеними ознаками продуктивності та є цінним вихідним матеріалом для селекції газонних трав. Наукова новизна полягає у тому, що виділено колекційні зразки злакових трав різного походження та створено джерела цінних господарських ознак і властивостей у поєднанні з високою декоративністю; виявлено особливості успадкування ознаки сизого кольору листової пластинки у видів костриць та встановлено цитоплазматичний контроль цієї ознаки; встановлено, що гени сизого кольору листків розташовані у цитоплазмі та передаються по материнській лінії, а інші маркерні ознаки контролюються ядерним апаратом і проявляються за наявності домінантної алелі. Селекційні зразки, створені при виконанні дисертаційної роботи, використовуються в науководослідному селекційному процесі багаторічних злакових трав у ННЦ «Інститут землеробства НААН» і Інституті кормів та сільського господарства Поділля НААН. Сорти костриці овечої Блискавка та костриці червоної Деметра передані на Державну кваліфікаційну експертизу в Український інститут експертизи сортів рослин.

2. The object of research is the formation of morphological traits in hybrids obtained from crossing collection samples of red bonfire (*Festuca rubra* L.), blue (*Festuca glauca* L.) and sheep (*Festuca ovina* L.) with gray leaves and varieties of the respective species. The purpose of research is to establish the features of inheritance of leaf color trait in bonfire species and to create a new source material for a set of characteristics of productivity, resistance to adverse environmental factors in combination with decorative. Research methods - general scientific. The practical significance is to create a new source material based on crosses of collection samples of red, sheep and gray bonfire with varieties of appropriate species and obtaining breeding sources, which are characterized by stable manifestation of the bluish color of the leaf blade in combination with improved performance and are a valuable source material for selection lawn grasses. The scientific novelty lies in the fact that collection samples of cereal grasses of different origins have been identified and sources of valuable economic features and properties in combination with high decorativeness have been created; the peculiarities of inheritance of the trait of bluish leaf blade in bonfire species were revealed and cytoplasmic control of this trait was established; it was found that the genes of bluish leaf color are located in the cytoplasm and are transmitted through the maternal line, and other marker traits are controlled by the nuclear apparatus and are manifested in the presence of a dominant allele. Selection samples created during the dissertation are used in the research selection process of perennial cereals in the NSC "Institute of Agriculture NAAS" and the Institute of Feed and Agriculture of Podillya NAAS. Varieties of sheep fescue Blyskavka and red fescue Demetra were transferred to the State Qualification Examination in the Ukrainian Institute of Plant Variety Examination.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бобер Анатолій Федорович
2. Bober Anatolii Fedorovych

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бобер Анатолій Федорович
2. Bober Anatolii Fedorovych

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боженко Анатолій Іванович
2. Bozhenko Anatolyi I.

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волощук Ігор Степанович

2. Voloschuk Ihor S.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Демидов Олександр Анатолійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Демидов Олександр Анатолійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.